

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: li.dl@regeringskansliet.se

Remiss om Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur - ansvar, kontroll och samverkan

Er beteckning: LI2026/00710

Sammanfattning

Länssstyrelsen Kalmar län har tagit del av remissen *Åtgärder mot illegal införsel av sällskapsdjur – ansvar, kontroll och samverkan* och välkomnar att utredningen har genomförts. Länssstyrelsen tillstyrker majoriteten av utredningens förslag. Länssstyrelsen lämnar synpunkter på följande kapitel 8, 9, 11 och 12. Länssstyrelsen anser att utredningen inte fullt ut belyser flera centrala aspekter av hur införandet av en ny kontrollorganisation ska möjliggöras och genomföras.

Författningsförslag

Länssstyrelsen har endast beaktat det som rör Länssstyrelsen ansvarsområden. Resterande författningsförslag som gäller Jordbruksverket och Tullverket, har Länssstyrelsen ingen kommentar på. Länssstyrelsen tillstyrker förslaget till förordning om ändring i förordningen (2007:1240) om tillsyn över hundar och katter.

6. Allmänna överväganden

Länssstyrelsen tillstyrker samtliga av utredarens förslag.

7. Anmälan om misstänkt illegal införsel av sällskapsdjur

Länssstyrelsen tillstyrker samtliga av utredarens förslag.

8. En ny kontrollorganisation avseende införsel av sällskapsdjur

8.3.3. Brister i dagens kontrollorganisation – Länsstyrelsen delar utredningens bedömning.

8.3.4. Var kan offentlig kontroll ske? – Länsstyrelsen delar utredningens bedömning.

8.3.5 Kontroll vid gräns – Länsstyrelsen har inga synpunkter på förslaget som rör Tullverket.

8.3.6 Kontroll inne i landet

Utredningens förslag: Länsstyrelserna ska vara kontrollmyndighet avseende offentlig kontroll av införselreglerna vid de verksamheter de meddelat tillstånd enligt djurskyddslagen.

Jordbruksverket ska vid behov bistå en länsstyrelse i dess bedömningar.

Jordbruksverket får besluta att från en länsstyrelse ta över ansvaret för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i fråga om en misstänkt avsiktlig överträdelse som begåtts genom bedrägligt eller vilseledande agerande. Beslutet får endast fattas om den misstänkta överträdelsen är särskilt omfattande eller komplicerad eller om det finns andra särskilda skäl. Innan beslut ska Jordbruksverket samråda med länsstyrelsen under förutsättning att kontrollen inte brådskar eller om det annars är olämpligt.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget med viss reservation.

”För anläggningar som är registrerade men som inte kräver tillståndsplikt bedömer utredningen att Jordbruksverket inom ramen för sitt uppdrag i den nationella kontrollplanen bör föreslå en lämplig modell för offentlig kontroll även av dessa anläggningar.” – Länsstyrelsen anser att det inte är tillräckligt utrett hur den offentliga kontrollen av anläggningar som inte kräver tillstånd enligt djurskyddslagen ska genomföras. Det är oklart om utredningens förslag innebär att Jordbruksverket ska ansvara för dessa kontroller eller om ansvaret kan komma att läggas på Länsstyrelsen, samt vilka resurser som i så fall kommer att tillföras. Förslaget innebär dessutom att länsstyrelsens kontrollansvar kan utvidgas till att omfatta frågor om införsel, förflyttning och djurhälsa, vilket kan kräva veterinärmedicinsk kompetens och ökade resurser.

8.3.7 Förmedlare av sällskapsdjur från annat land ska vara föremål för kontroll

Utredningens bedömning: Förmedlare av sällskapsdjur från annat land bör för att kunna bli föremål för offentlig kontroll omfattas av en anmälningsplikt. Anmälan ska göras till länsstyrelsen i det län där personen har sin hemvist eller organisationen sitt säte. Om förmedlaren bedriver verksamhet som kräver tillstånd enligt djurskyddslagen (2018:1192) ska anmälan i stället göras till den länsstyrelse i vilket län verksamheten bedrivs.

Förmedlaren ska anmäla till länsstyrelsen om denne

1. upphör att bedriva verksamhet som förmedlare,
2. helt eller till väsentlig del ändrar verksamheten, eller
3. byter hemvist eller säte.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget med viss reservation.

” Utredningen konstaterar att frågan om huruvida samtliga förmedlare bör omfattas av tillståndskraven i djurskyddslagen bör ses över i samband med detta.” Länsstyrelsen instämmer i att det bör ses över och förtydligas.

Bland annat finns ett behov av att förtydliga vad som ingår i förmedling/omplaceringsverksamhet. Det finns även ett behov att Jordbruksverket ser över bestämmelser kopplat till tillstånd för verksamhet med djur, 6 kap. 4 § i djurskyddslagen (2018:1192).

Förslaget innebär att förmedlare av hundar och katter från andra länder ska anmäla sin verksamhet till länsstyrelsen, som därmed blir kontrollmyndighet för dessa verksamheter. Detta kan medföra nya kontrollobjekt och ett ökat kontrollbehov. Bedömningar som rör djurhälsa, smittskydd och risker kopplade till införsel från andra länder kan dessutom kräva länsveterinär kompetens.

8.3.8 Placering av regleringen – Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

8.3.9 Uppgifter och register krävs för en verkningsfull kontroll

Utredningens bedömning: För att effektivisera handläggningen och den offentliga kontrollen av tillstånd enligt djurskyddslagen bör tillståndsbesluten i sin helhet framgå av djurskyddskontrollregistret.

Det bör inte införas något särskilt nationellt register över verksamheter som för in sällskapsdjur.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning.

Utredningen förordar att tillståndsbesluten i sin helhet förs in i djurskyddskontrollregistret för att underlätta handläggningen och den offentliga kontrollen. Länsstyrelsens bedömning är att djurskyddskontrollregistret troligtvis inte är uppbyggt på sådant sätt att tillståndsbesluten är möjliga att i sin helhet föra in där. Det finns överhuvudtaget ett behov att utveckla nuvarande system för att det i en större omfattning ska kunna användas nationellt. Utöver att det finns ett behov att ta del av tillståndsbeslut i sin helhet så finns det behov av att ta del av andra beslut i sin helhet, så som djurförbud. Länsstyrelsen anser att utredningen inte tagit hänsyn till om nuvarande register är uppbyggt på sådant sätt att besluten i sin helhet är möjliga att föra in eller vilka medel som kommer att behövas för att utveckla befintligt system eller utveckla ett nytt system.

8.3.10 Behov av överflyttning av regler från införsel förordningen och kompletterande regler till kontrollförordningen – *Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.*

9. Andra åtgärder för att hindra organiserad smuggling av sällskapsdjur

9.5.3 Behov av ökad samverkan – *Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.*

9.6.3 Utökat uppgiftslämnande – *Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.*

9.7 Tillståndspliktiga verksamheter

9.7.3 Information om tillståndspliktiga verksamheter till Skatteverket

Utredningens bedömning: Länsstyrelserna bör under en försöksperiod överlämna samtliga utfärdade tillstånd enligt djurskyddslagen till Skatteverket för att möjliggöra kontroll av verksamheternas näringsverksamhet kopplat till tillstånden. Efter försöksperioden ska en utvärdering göras i syfte att utvärdera om rutinen ska införas permanent.

Länsstyrelsen tillstyrker delvis förslaget.

”Eftersom besluten om tillstånd inte omfattas av någon sekretess finns enligt utredningen inget hinder mot att länsstyrelserna översänder meddelade beslut till Skatteverket. Det handlar snarast om införande av en ny rutin hos länsstyrelserna.”

Om länsstyrelserna ska införa en ny rutin behöver det framgå i lagstiftningen att länsstyrelserna löpande ska skicka tillståndsbeslut till Skatteverket. Ett tillståndsbeslut är en allmän handling och kan tas del av efter att handlingen begärts ut. Det finns i nuläget inget lagstöd som innebär att framtida beslut kan begäras ut i förväg. För att ta del av allmänna handlingar ska dessa begäras ut i efterhand i en särskild begäran.

9.8 Hantering, förvaring och isolering av djur

9.8.3 Utredningens förslag

Utredningens förslag och bedömning: Regeringen ska ge Tullverket och Jordbruksverket i uppdrag att identifiera omfattningen av behovet av ändamålsenliga lokaler för hantering och förvaring av djur vid yttre och inre gräns samt utreda kostnaderna för att tillgodose behovet.

Regeringen bör följa upp Jordbruksverkets arbete att

- se över beredskapen för att vid särskilda behov kunna isolera större mängder djur under officiell tillsyn,
- införa ett system som möjliggör offentlig kontroll av att villkoren vid beslut om isolering av djur i hemmet efterlevs.

Länsstyrelsen tillstyrker delvis förslaget.

Enligt förslaget ska länsstyrelserna kontrollera efterlevnaden av hemisoleringsbeslut. Det saknas dock resonemang i utredningen om hur kontroller ska gå till samt hänsyn till arbetsmiljö och säkerhet för djurskyddshandläggare/länsveterinärer som ska göra fysiska besök hos potentiellt rabiessmittade djur. Det är även en helt ny ärendetyp samt åtgärder vid brister som behöver utredas vidare för att uppnå avsedd effekt och inte bara en pinne i statistiken. Det finns heller ingen analys om vilka resurser som krävs för att dessa kontroller ska kunna genomföras.

9.9.3 Kontroll av spårbarhet för hund och katt – Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

9.10.3 Intensifiera informationsinsatserna – Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

9.11 Kontroll av onlineannonser för sällskapsdjur

9.11.2 Kontroll av onlineförsäljning av sällskapsdjur

Utredningens bedömning: De kommande djurvälfrädsreglerna för hund och katt stärker spårbarheten vid onlineförsäljning. Kontrollmyndigheterna bör kunna utföra en verkningsfull offentlig kontroll utifrån de nya reglerna.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning och framhäver vikten av resurser för att kunna upprätthålla en verkningsfull kontroll.

I länsstyrelsernas arbete med att kontrollera att CITES-listade djur inte annonseras olagligt, har samma slutsatser dragits som i utredningen – det finns varken tid eller resurser att regelbundet scanna av nätet på annonser. Det dyker dessutom upp nya typer av annonsplatser särskilt inom försäljning av hund och katt, vilket ställer stora krav på att hålla sig uppdaterad. Det stora problemet är dock Facebook och Marketplace där användare kan använda alias som inte går att spåra till någon fysisk eller juridisk person. Det går heller inte att begära ut uppgifter kopplade till användare av Metas plattformar. Ett ytterligare problem är de olika facebookgrupper där djur säljs och som kräver medlemskap. För att få tillgång till grupperna skulle djurskyddshandläggare behöva använda sina privata inloggningar vilket är helt otänkbart. En uppskattning av antalet annonser som publiceras dagligen i Sveriges saknas i utredningen. Likaså hur kontrollen av annonser ska gå till. Det är därför omöjligt att bedöma hur resurskrävande denna kontrolltyp skulle kunna bli utan ytterligare utredningar.

10. Sanktioner

Länsstyrelsen tillstyrker samtliga av utredarens förslag.

11. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

11.1 Ikraftträdande

Utredningens förslag: Den nya lagen om införsel av sällskapsdjur och förordningen om införsel av sällskapsdjur ska träda i kraft den 1

januari 2028. Ändringen i förordningen om tillsyn över hundar och katter ska träda i kraft den 1 januari 2027. Övriga författningsändringar ska träda i kraft den 1 januari 2028.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget gällande ändringen i förordningen om tillsyn över hundar och katter ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget gällande att en ny kontrollorganisation ska träda i kraft 1 januari 2028. Länsstyrelsen anser att det behövs mer tid för att en ny kontrollorganisation ska på ett verkningsfullt sätt komma igång med avseende till samsyn av regelverk och hur det tillämpas, att det måste finnas nationella rutiner och vägledningar på plats och kompetens inom myndigheterna måste säkerställas. Det är mer rimligt att träda i kraft 1 januari 2029 eller till och med 1 januari 2030.

11.1 Övergångsbestämmelser – *Länsstyrelsen tillstyrker förslaget*.

12. Konsekvenser

12.3.5 Länsstyrelserna

Länsstyrelsen anser att den föreslagna resursförstärkningen om två miljoner kronor för samtliga länsstyrelser det första året och ett något lägre belopp de följande åren bedöms vara otillräckliga. Länsstyrelsen upplever att utredningen underskattar både tidsåtgången och de ekonomiska konsekvenserna av att implementera den föreslagna lagstiftningen. Att omsätta ny lagstiftning i praktisk verksamhet innebär omfattande förändringsarbete med behov av nya rutiner, reviderade styrdokument, systemanpassningar, utbildningsinsatser samt uppföljning och kvalitetssäkring.

Länsstyrelsen bedömer därför att de faktiska kostnaderna kommer att bli betydligt högre än vad utredningen redovisar. Förutom direkta kostnader för utbildning, administration och systemutveckling tillkommer ökade resursbehov under omställningsperioden.

Utredningen saknar väsentliga analyser av resursbehovet. Det framgår exempelvis inte hur beräkningen på en miljon kronor per år för den utökande offentliga kontrollen har tagits fram. Vidare saknas en bedömning av vilka resurser som krävs för kontroll av online-annonser. Länsstyrelsen delar inte utredningens uppfattning att övriga åtgärder som utredningen föreslår i syfte att stävja den

organiserade smugglingen av sällskapsdjur inte behöver ökade anslag.

Länsstyrelsen efterlyser också tydligare information om nationella mål för den nya kontrollorganisationen och hur måluppfyllelsen ska följas upp. Det saknas analys av kontrollfrekvens och andra förutsättningar som krävs för att verksamheten ska vara effektiv och verkningsfull. En sådan konsekvensanalys bör genomföras, förslagsvis av Jordbruksverket, och även resursbehovet för detta arbete behöver beaktas.

Sammantaget behövs en mer utförlig analys av resursbehov, finansiering och genomförande för att säkerställa att reformen kan genomföras på ett rättssäkert, ändamålsenligt och långsiktigt hållbart sätt.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av landshövding Allan Widman med biträdande enhetschef Isabelle Toro som föredragande. I den slutliga handläggningen har enhetschef Fredrik Ustrup och avdelningschef Anette Andersson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.